

חודש בחודשו

בטאון "גבורת מרדכי" בית כנסת ומרכז קהילתי תורני

בס"ד ט"ז אייר - תשע"ד // גיליון 272 // רח' הרצוג 32 גבעתיים // www.gvurat-m.org // gvuratmordechai@013net.net // מיכל פרישטיין, יהודה תשובה צלמת: רינת טואיטו עיצוב: אורלי אליאס מערכת: חנה בן כוכב, יוסף ארגמן, איילת סקסטיין, רוני פינקלשטיין, רותי טואיטו

- יוסף ארגמן -

לי שירונית חילוץ. ביקשתי עוד שתיים. הצלחתי להוציא את הרב הראשי, שרם, יחד עם עוד אנשים מהקהילה ובהם גם אשתי וילדיי. הברחתי אותם למקום מסתור. בסופו של מסלול מפותל הגיע הרב ל"ארה"ב ולברזיל". הרב הראשי היה רק אחד מהיהודים הרבים, אותם הצליח ל. לשלוח מתוך לבנון במהלך השנים. רובם נמצאים היום בארץ. הוא חילץ משם גם ספרי תורה. זה לא היה קל. זה היה מסוכן, אבל, לדבריי, לא הייתה ברירה. איש לא הסמיך אותו. הוא היה איש אמיד, אדם פרטי, שהחליט כי זה המעשה הנכון לעשות. במסגרת פעולתו נסע על חשבונו למדינות שונות, כולל ישראל, נפגש עם מי שנפגש, קשר חוט לחוט עד שנוצר מנגנון סמוי שגלגל את פעילות הברחת היהודים.

המשך בעמ' 2

אם תפגעו ברב הראשי, ישראל לא תשאר לכם אבן על אבן". את האיום הישיר הזה הטיח במפקד בכיר מאוד במשרד ראש ממשלת לבנון אדם היושב כיום בינינו בבית הכנסת. נכנה אותו י. באותה עת (1975) פרצה בלבנון מלחמת אזרחים אכזרית. הארגונים המזוינים, הפלסטינים והנוצרים, שקעו אז אל תוך מערבולת של דם ואש. ההלבות הגיעו גם אל הרב הראשי בבירות. כאשר אשת הרב צלצלה בשבת בבוקר והודיעה כי עומדים להרוג אותו - נזעק. האיש שאיים על לבנון לא היה נציג ישראלי. לא הייתה לו כל סמכות לומר את מה שאמר. אבל היו לו אומץ ותושייה מול קלצ'ניקובים עצבניים. הוא היה אז איש צעיר, יהודי יליד לבנון, אדם פרטי, מראשי הקהילה בבירות. האירוע הזה קרה שנתיים אחרי מבצע "אביב נעורים" בבירות, במהלכו חיסלו צה"ל והמוסד את בכירי פתח במיטותיהם. המפקד הבכיר זכר, כנראה, היטב את תוצאות המבצע. ואכן, ההימור הקיצוני הצליח. "האיום עבד", מספר י. "צבא לבנון שלח

רצף היסטורי

חברים יקרים,

ביטאון זה ראה אור בעיבורה של סידרת חגים ומועדים בת מתמזגת לרצף אחד ההיסטוריה הקדומה והחדשה של עם ישראל, ואכן, בכל שנה, בין פסח ליום העצמאות אנו חווים מוציאים אירועים המסמלים שחרור (ציאת מצרים); הישרדות (יום השואה); הקרבה (יום הזיכרון); ראשית צמיחת גאולתנו (יום העצמאות). את השרשרת הסמלית הזאת ממשיך ל"ג בעומר המאזכר את מרד בר כוכבא ומסיים יום שחרור ירושלים, המציין את חלום הדורות - השנה בירושלים הבנויה. כל המרכיבים הללו, לצד רבים נוספים, התקבצו ובאו יחד גם בגיליון זה. סיפור השואה של חברנו הוותיק מאיר ביר מובא בכתבה נרחבת לרגל צאתו לאור של ספרו "קמנו ונתעבד"; יצחק פורת מספר על האופן בו הוקמה אנדרטת הזיכרון לחללי הקהילה, שאירחה השנה את הרב הצבאי הראשי לשעבר ישראל וייס; ארבעה מחברי הקהילה, שהשתתפו במלחמה על ירושלים ב-67, מספרים את סיפורם; חבר חדש בקהילה, אך ותיק בנושאים שהשתקפה יפה להם, חולק עמנו את העולם החשאי בו פעל ואילו חברי הקהילה הצעירים, הנמצאים כיום בשירות המדינה והעם - פותחים בפנינו צוהר של רגע לעולמם. שני מאמרים היסטוריים מרתקים פותחים את הגיליון. תיהנו.

פרויקט הצעירים

ראה עמ' 9-10

אירועים בקהילה

דרושים

לפרויקט א.א.א, קהילה תומכת, דרושים מתנדבים, עדיף פנסיונרים, לביקורי חולים, ליווי מתקשים לבית הכנסת וכיוצא בזה. ניתן לפנות ללאה עזרא, לחנה בן-כוכב או לספליה סגל. פרויקט א.א.א, שיצא לדרך לפני מספר חודשים, זוכה להתעניינות רבה. כבר עתה הוא מטפל במגוון נושאים רציני ביותר בתחום האיש. העוסקים במלאכה מדווחים על תוצאות יפות. מפתא אופיו של הפרויקט, שמטרתו לסייע לחברי הקהילה ובאי בית הכנסת במגוון רחב של נושאים אישיים, לא ניתן כמובן להיכנס לפירוט. בהחלט אפשר לומר שכמו בכל חבורת אנשים מגוונת - בעיות אינן חסרות. מובילי הפרויקט מנסים לסייע ככל הניתן. כל עזרה אפשרית בתחומים שצוינו תתקבל בשמחה.

שבת אירוח לילדים חולים

ישר כוח למארגני שבת האירוח לילדי עמותת "להושיט יד" ומתנדביה. מטרת העמותה היא לשמח ולעודד ילדים חולי סרטן וסי.פי. העמותה מארגנת, בין השאר, שבתות אירוח לילדים כדי שגם הוריהם יוכלו להתפנות מעט וילמלא מצברים". 26 ילדים בדרגות קושי שונות התארחו אצל משפחות קהילתנו והסביבה. קבלת השבת המרגשת בבית הכנסת, עם ריקוד של שמחה בהשתתפות חלק מהילדים, אכן ריגשה את הציבור. ישר כוח מיוחד לרחלי קרול וליאל כהן המארגנים ולכל המשפחות המארחות.

המשפט הישראלי והפסיקה הרבנית

ערב עיון משפטי התקיים אצלנו באולם "בית אהרן". הנושא שנדון: שילוב המשפט הישראלי בפסיקה הרבנית. הערב אורגן על ידי לשכת עורכי הדין. חברנו עו"ד יצחק נטוביץ, המכהן כראש ועדת משפט עברי, הנחה את הערב. בשיח השתתפו חוקר המשפט העברי פרופ' רון קליימן, הרב שלמה אישון (מכון תר - כלכלה ע"י ההלכה), הרב חיים וידאל (אב"ד לממונות בירושלים) ועו"ד גידי פרישטיין, יו"ר הקהילה, שאף כתב כמה מאמרים בתחום זה. אורחים מהקהילה ומוחזי לה, משפטנים ושאינם משפטנים, ציינו את העניין ואת הרמה הגבוהה בה הועבר הנושא.

תא"ל בצה"ל והסוהר מאושוויץ

לרגל יום השואה התקיימה ב"בית אהרן" הרצאתו של תא"ל (מיל') אמיר השכל על ספרו "הסוהר מבולק 11". זהו סיפורו המוזר והמדמים של הסוהר היהודי יעקב קוזלצ'יק שמונה לסוהר ראשי בבית הסוהר של מחנה אושוויץ. אמיר השכל הוא חוקר שואה. היה טייס בחיל האוויר וסיים את שירותו כראש חלק כח אדם בחיל. בתקופת שירותו יזם עם האלוף אלעזר שטרן את סיורי "עדים במדים" בפולין. עם שחרורו סיים קורס מדריכי פולין והחל ללוות קבוצות קצינים בסיוורם. בספרו תיאר השכל את תולדותיו הטרגיים של קוזלצ'יק, אשר הצליח לעשות את הבלתי אפשרי ולהציל יהודים מהמקום ומזאת הפקיד הנורא בעולם. אמיר השכל הזמין להרצאת בקהילתנו זו הפעם השנייה, לאור הצלחתו הרבה במסגרת מועדון אחיעזר. בערב נכחו עשרות רבות של חברי הקהילה ואורחים מהסביבה. ההרצאה זכתה לשבחים רבים.

כל הדרך לכותל / המשך בעמ' 5

ירושלים ולאיומן מתקדם בגודל 50, נח"ל מוצנח. במילואים שובצתי בחטיבה 55 בגודל 66 בפקידו של יוסי יפה, כלוחם בדרגת רב"ט. תפקידו בכוח היה מאגיסט. זו הייתה טבילת האש הראשונה של הכלי החדש - מאג. היינו אמורים לצנוח מערביית לאל-עריש. אבל אז ירדן הצטרפה למלחמה והעלה את כל החטיבה לירושלים. תפקידו של הגדוד היה להבקיע את הקו העירוני באזור שכונת פאג" ולהשתלט על השטח השולט על ציר ואדי ג'וח' מתחם ביה"ש לשוטרים, גבעת התחמושת ושכונת שיח ג'ראח. הקרב שלי החל בפריצת הגדרות בבית הספר לשוטרים והמשך בגבעת התחמושת. אחר כך עלינו לאוגוסטה ויקטוריה ובדרך ממש לידי נהרג גיורא אשכנזי, המ"פ שלי. כשהגענו להר הבית, נערכנו למסדר היסטורי ברחבת מסגד עומר, ובתום המסדר ירדנו לכותל המערבי דרך שפשוש שער המוגרבים הצר ואז נתבהרה לי התמונה. הרב גורן הביא אתנו למעמד זה את מקורביו ותקע בשופרו וניסה להלהיב את הנוכחים שטרם תפשו את גודל המעמד. (הערת המערכת: עם הרב גורן היה גם משה פסקר, סמל דת, לימים חבר קהילתנו, שבאותו מעמד הרים את הרב על כתפיו). אבל אני לא הייתי אינם. עדיין הייתי תחת חלם נפילתו של המ"פ שלי גיורא אשכנזי, ממש לרגלי, ובהלם של המלחמה העקובה מדם בגבעת התחמושת. פרשתי אל הכותל, נשענתי עליו וברכתי את הקב"ה שזיכני להגיע למעמד זה בריא ושלם. התמונה הזאת פורסמה בעולם".

עסקים לטובת ילדים חולים

מארגני שבת האירוח ביקשו להודות לעסקים השכונתיים שתרמו להצלחה: אצל מלי, חובי לובי, בית הקפה זוארי, מספרה בהרצוג, כלבו לנצמן, מאפיית הכהנים ומאפיית האחים

תנחומים

- למשפחות וישהולץ ופרידמן על פטירת חברנו משה וישהולץ (ז"ס)
- לחיים גולדמן על פטירת אחותו
- ליענית גולדפרב על פטירת אביה
- ללאה גולדמן על פטירת אחותה

בין בר-כוכבא לבן-כוזיבא

אומר היהודי הפוסע בעקבות לוחמי עין-גד, "ם ל' היה עברו ושאי ומצביאי. כאן, בארץ, המדבר הזה, שלי, הלא מ' ש' שאמר !א! המדבר העדר הסיכוי, ולא היה כאן לטבח".
אולי לזאת התכוון רבי עקיבא כשאמר: "זה הוא מלך המשיח". אולי מבטו הרחיק לראות גדורות. אולי הבין שכדי שתבואו אי פעם באוהל - לא, עכשיו, לא בימי - צריך שייצרב בויתורין ולא ימ' אדם כבר-סוככ, ב' בעליו, לא יהיה "השומ" ולא יהיו מחתרות ולא פלח"ו ולא צד"ל. אולי, כרגיל, מירש בני צד. של שר' עקבא את דבריו בטווח ראי' חז. הוא עצמו, כקראת, לא טעה.

העם אסון כבד בהיקף שאינו פחות משואת אירופה. הוויכוח הוא על ההבדל הגדול שבין העובדות ההיסטוריות לבין היצחקון ההיסטורי, כלומר, בשנינו צדדים של ידי סופרים וזאמנים. זיכרון זה טוען כי חורבן בית ראשון היה סוף פסוק וכי צאח הלחימה היהודית עבור יעקב מדרד דלודר.

בסיס המהזח לע שטרניחובסקי, בהיותו בן, מצוה בר-כובע על אחד מחיליו להשליך את חרבו לבור: "בת חורין לי תישאר אחרונה בחרבות בת יודיה. תחת גל חרבות ומפלות אשתך, בת תשכב, כחם חלודה להבה וניצבה. עד עוב ניצואה בה תפי וניצואה".

ממורד והשמונאים - היה מרד חילוני מכל וכל וטשרניחובסקי משבץ במזחה כמעט את כל המוקדו הללו כלשונם. המסורת היהודית הקלה על קבלת המיתוס הזה בקרב האינטליגנציה היהודית החילונית, משום שלא הוסיפה למעש בר-כוכב אויפר של קדושה, גם או התגלות. אותה אינטליגנציה חילונית התרחקה אמנם ממקורות התרנין, אך יחד עם זאת כמה לשרושים לאומיים-היסטוריים. גם ממזיז הנפונים האדירים של בר-כוכב, ויכולת לקבל בידו אבני ביסטרואה והשליט על ראש הארץ, כמו גם יחידות

זוסי בתקופת שירותו הצבאי כריסר' בנחל

הצלם Thomas Abercrombie אשוויטלי נאוגרפיק
רחוב זורל פיטו, ביירות 1958

חידושים בחקר ירושלים בין הפיטס לבור הבישול בסתר

שבר של פיטס (קנקן גדול) מתקופת המקרא: הכתובת כתובה משמאל לימין. יש להניח שהיא מציינת את שם בעל הקנקן, או המען ממנו בא או אליו יועד, או שהכתובת מעידה על תכולתו של הקנקן.

1000 שנים מפרידות בין שני הממצאים הארכיאולוגיים החשובים שנתגלו לאחרונה בירושלים. שניהם מעידים על קדמוניות היהודים בארץ-ישראל. חבר קהילתנו פרופ' יהושע שוורץ, העומד בראש מרכז אינגבורג נרט ללימודי ירושלים בבר-אילן, מספר על כך לקראת יום ירושלים

- פרופ' יהושע שוורץ -

החפירות הארכיאולוגיות בירושלים החלו בשנת 1860 והן נמשכות עד ימינו בקצב גובר והולך. פרויקטים רב-שנתיים, חפירות ניסיון והצלחה וכן סקר ארכיאולוגי בירושלים רבת, כבר הניבו ממצאים רבים. הללו מחזקים את הטענה הישראלית באשר לקדמוניות היהודים בארצם. אתאר שני ממצאים מהזמן האחרון, בעלי חשיבות רבה לתולדות ירושלים היהודית.

התגלית הראשונה היא מתקופת המקרא. בשנת 2012 נמצאה כתובת חדשה בירושלים, כ-80 מטרים דרומה לחומה הדרומית של ההיכל. הכתובת חרוטה על-גבי שני שברים של פיטס (קנקן גדול) בכתב כנעני מאוחר. עם זאת, השפה היא עברית. הכתובת תוארכה למאה העשירית לפסה"ג. לפענוח הכתובת הוצעו קריאות רבות, אבל אף לא אחת מאלו התקבלה. בכנס האחרון על "חידושים בחקר ירושלים" של מרכז אינגבורג נרט ללימודי ירושלים בבר-אילן הציע פרופ' גרשון גליל מאוניברסיטת חיפה לקרוא:

- מקלח נר ד? ש
- [ח]מר לחנן [??]
- [בשנת...] [ס] [י]חלק מ[...]
- נעסוק רק במלים "יין חלק" על-פי פירושו של פרופ' גליל.

הפיטס הוא קנקן אגירה גדול וסבירי שהיו בפיטסים שנמצאו, ושלא נמצאו, כמויות גדולות של "יין חלק". היין החלק הוא כנראה יין מאיכות ירודה. פרופ' גליל הציע הנחה שהיין היה מיועד לעובדי המס הרבים

שהועסקו במפעלי שלמה. הללו אמנם עבדו ללא שכר, אבל כלכלתם הייתה על חשבון הממלכה. אלא שהממלכה הייתה כנראה קמנצית ונתנה לעובדים אלה יין גרוע. הכתובת מעידה לא רק על יין אלא גם על קיום מינהל, ועל כתיבת סופרים. ההנחה היא שסופרים שידעו לכתוב גם טקסטים מינהליים היו מסוגלים לכתוב גם טקסטים היסטוריוגרפיים ולתאר את ממלכת שלמה כמתוארת בתנ"ך. באותו זמן אכן מתקיימות בירושלים ממלכה מפוארת, וחצר שיש בה ספרים ופקידים המיישמים את המינהל המתואר בתנ"ך. לעובדה זו יש השלכות הן לתולדות ירושלים במאה העשירית לפנה"ס והן להבנת ישראל בתקופת המקרא. מן הממצאים מסתבר שלא מדובר בחברה לא מפותחת הנשלטת על ידי "שייח' מקומי",

כפי שטוענים חוקרים מסוימים, אלא בממלכה גדולה ומפוארת, בדיוק כפי שמתאר התנ"ך. הנה כי כן, גם ליין גרוע יש לפעמים טעם טוב.

הדוגמה השנייה היא מתקופת בית שני, כ-1000 שנים מאוחר יותר. בחפירה ארכיאולוגית ליד

הכותל המערבי וקשת רובינסון, המנוהלת על ידי אלי שוורץ מטעם רשות העתיקות, נחשף בור מים קטן השייך למבנה. על צפת

שלושה סירי בישול וגר חרס קטן מתקופת בית שני. צילום: ולדימיר נייחין

המדר. הנה כי כן, לפעמים בור מים פשוט אינו כה פשוט. להלן: הוא שופך אור על חיי היום יום בתקופה סוערת.

ליום ירושלים

כל הדרך לכותל

ארבעה מחברי קהילתנו השתתפו בקרב על ירושלים במלחמת ששת הימים (1967). שלושה היו חיילי מילואים, בוגרי הנח"ל המוצנח וגדוד 890. הרביעי - חייל גולני שסופח לחפ"ק של מח"ט הצנחנים מוטה גור. הם לא הכירו זה את זה אך בבוקרו של היום ההוא נפגשו כולם בכותל

נפתלי סולומון

את שירותו הצבאי עשה חברנו הוותיק נפתלי סולומון בגדוד הצנחנים הסדיר 890. זה היה גדוד הצנחנים הראשון של צה"ל. לוחמיו צנחו במיתלה במלחמת סיני. במילואים, צורף נפתלי לפלוגה המסייעת של גדוד 71 של

יוסי (ספליה) סגל

"התגייסתי לנח"ל במסגרת גרעין הטיה של בני עקיבא תל אביב. זה היה בנובמבר '56, בשלהי מבצע סיני. לאחר הטירונות הגענו לקיבוץ סעד. חזרנו כעבור עשרה חודשים לאימון המתקדם בבח"ל המוצנח, בדוד 50. ב-1964 הוקמה חטיבת 55, חטיבת המילואים של הצנחנים. הייתי בוגר קורס סיירים ושובצתי לפלוגה ג' גדוד 28, יחד עם יוצאי

נפתלי סולומון

לכוח הישראלי שהחזיק במובלעת הר הצופים. הפלוגה המסייעת השתתפה במאמץ הפריצה והכנסת הכוחות לכיוון מוזיאון רוקפלר. משם המשיכו לעבר העיר העתיקה. נפתלי נטל על עצמו את "האשמה" לכך שהר הבית נשאר בשליטת הוואקף. הוא מספר: משה דיין ועוזי נרקיס ביקשו ממנו שני חיילים אחד דובר ערבית והשני

ספליה סגל

של העיר הערבית החדשה. משם הוטל על הגדוד להבקיע צירים ולהיאחז מול שער שכם ושער

הורודס (שער הפרחים). חציית הקו העירוני הייתה קטע קשה מאוד. נפל בחלקי הקרב בדרך שכם. זה היה מסלול ארוך, עם נפגעים רבים, רובם מירי צלפים. מאז, בכל פעם שאני עובר באזור הקונסוליה האמריקאית,

ישבנו בפרדס של קיבוץ גבעת ברנר, סמוך למסלולי ההמראה של תל-נוף, וגם קיבלנו שקי חזה לנשק מוצנח. די שקשקתי. ולא רק אני. אלא שהירדנים הצטרפו ללחימה וחטיבת הצנחנים הועלתה לירושלים. הייתי צמוד יומיים לסמח"ט של מוטה גור, משה סטמפל ז"ל. עם החוליה שלו עברתי את כל המסלול הארוך עד הכותל, שם תלה סטמפל את הדגל. בזכות זכיתי להיות בין הראשונים במעמד נורא ההוד."

יוסי ארגמן

"התגייסתי לגולני באוגוסט '66, לגדוד 13. באותה תקופה ביצע צה"ל פעילות ענפה מעבר לגבול, בתגובה לפעולות חבלה ראשונות של הפת"ח. עיתון "במחנה" נדרש אז לצרף כתב קרבי לפעולות. המערכת פנתה לגולני וכך הגעתי לעיתון. עברתי קורס צניחה והשתלמויות לחימה נוספות והשתתפתי במבצעים. ככוננת הארוכה ערב מלחמת ששת-הימים, ביילתי שבועיים בחולות מול רצועת

עזה עם חטיבת הצנחנים הסדירה של רפול. בשלב מסוים הורה משה דיין, שר הביטחון החדש, על שחרור כביכול של חלק מכוחות המילואים. חזרתי, למערכת, אך

יוסי ארגמן

ישבנו בפרדס של קיבוץ גבעת ברנר, סמוך למסלולי ההמראה של תל-נוף, וגם קיבלנו שקי חזה לנשק מוצנח. די שקשקתי. ולא רק אני. אלא שהירדנים הצטרפו ללחימה וחטיבת הצנחנים הועלתה לירושלים. הייתי צמוד יומיים לסמח"ט של מוטה גור, משה סטמפל ז"ל. עם החוליה שלו עברתי את כל המסלול הארוך עד הכותל, שם תלה סטמפל את הדגל. בזכות זכיתי להיות בין הראשונים במעמד נורא ההוד."

אפי פז

"התגייסתי לנח"ל בשנת 1963 במסגרת גרעין "נטעים" של בני עקיבא. יצאתי להדרכה בסניף

המשך בעמ' 12 >>

אפי פז

מכתבו האחרון

ז'ס"י 1932-2014 / המשך מעמ' 2

שלושה שבועות לפני מותו כתב חברנו משה זיסהולץ (ז"ס) מכתב נרגש לבני משפחת רבו הנערץ, הרב אברהם צוקרמן, אבי ישיבות בני עקיבא בישראל, שחלק לעולמו באותה עת. במכתב מספר ז'ס"י על השנים "היפות בחיי", אותן עשה בכפר הרא"ה, עוד לפני קום המדינה, ועל ערכי דור הכיפות הסרוגות שספג שם. ז'ס"י ביקש שמכתבו, המתאר את הסדרן עליו עוצבה השקפת עולמו, יפורסם בביטאון הקהילה.

לכ" בני משפחת צוקרמן הנכבדה, בעבר רב וביגון שמעתי על פטירתו בשיבה טובה של אבי המשפחה, מורנו ורבונו הדגול הרב"ג רבי אברהם צוקרמן זצ"ל, מייסד וראש וראשון להקמת ישיבות בני עקיבא ברחבי ארץ הקודש, המכללות לבנות, האולפנות והמכינות. וכן, ראש ישיבת בני עקיבא בכפר הרא"ה, איש תורה ועבודה, איש של חסד וצדקה, איש של יראת שמיים ואהבת הבריות. תלמיד חכם ומופלא במידות טובות וטהורות, מנהיג דור הכיפות הסרוגות. הרב אברהם צוקרמן זצ"ל אהב את תלמידיו, הכיר כל אחד מהתלמידים והם החזירו לו כבוד ואהבת תורה עם דרך ארץ... זכיתי לתלמיד מחזור ז' בישיבה, בשנים היפות בחיי, לישב במחזורו של היכל הישיבה (מימין לארון הקודש). הרב צוקרמן זצ"ל - מימיני ואביו זצ"ל - משמאלי ובמרכז חברי חברותא יענקלה ראמי. כך שאם נתקלנו בסוגיה לא פתורה, פנינו לאחד מהם ונענינו ברוח טובה ונעמיקה בפתרון הבעיה התלמודית. אביכם, בני משפחת צוקרמן, היה תמיד עם חיוך אבאי על פניו ועור תמיד בחיבה ובאהבה לכל תלמיד בכל בעיה תלמודית, אישית ונפשית. לעתים גולים עין כשהתחמקנו בעת סדר ב' או ב' לצורך אימונים בנשק ושדאות וכד'. כשיזמתי את הקמת גרעין בני עקיבא ח' בישיבה, ביקשתי מהרב לאשר לנו הקמת אוהל ליד בריכת המים המבוטנת, לפעילויות חברתיות בשעות הפנאי. הרב

(המכתב מובא בקיצורים מזעריים)

הרים גבה ושאלה בפיו: "לשם מה אוהל? וכי חסר מקומות לנושא במתחם הישיבה?" חלפה לה דקה של שקט במשרדו ולאחר שהיה נוספת הוא פסק: אני מאשר לכם הקמת האוהל, אך בתנאי אחד, שזה לא יפריע לשיגרת הלימודים והאווירה הישיבתית (יש לזכור שבתקופה ההיא לא למדנו כלל לימודי חול). כאשר הגיעו ארצה "ילדי טהראן", יתומי השואה באירופה, ונקלטו בישיבה ובמוסד עליית הנוער "בן יקיר", שהתמקם על גבעת הישיבה, פנה הרב צוקרמן זצ"ל אלי ואמר עוד שלושה בחורים משיעור ג' שנדחק ונקבל את ניצוליו השואה בסבר פנים טובות ויפות. זאת, עד שיתאקלמו בישיבה ובארץ. לאחר שחרור מירון וכיבוש באר-שבע, יצאנו עם התלמידים בראשות הרב מנחם פורמן ז"ל כמלווים ומדריכים לתלמידים היתומים. הנעמנו להם את הדרך בשירי הישיבה ובני עקיבא והכריזו להם מקרב את שירי ופזמוניו של ראש הישיבה, הרב"ג גדול הדור, הרב משה צבי נריה זצ"ל. טיילו בטבריה, בכנרת ובכל מרחבי הגליל והדרום המשוחררים. בערים שמרנו במתחם הישיבה עם נשק אנגלי או קנדי לפי תורות. בבקרים שימשנו בתורות מטבח וחדר אוכל. ירדנו מנבעת הישיבה עם עגלה תרומה לחמור, להביא לישיבה שני כדי חלב ממוחלבת כפר הרא"ה. לא תמיד

זיסהולץ משה (סבא ז'ס"י)

הקהילה מצדיעה לחלליה

בערב יום הזיכרון התכנסנו, כמדי שנה, באתר ההנצחה הצמוד ל"גבורת מרדכי". לאתר יש היסטוריה מצטברת של למעלה מ-30 שנה ורבים כבר לא זוכרים איך הכול התחיל. חברנו יצחק פורת, מיוזמי האתר והמנחה הקבוע של הטקס, חוזר לאחור

- יצחק פורת -

כחודש ימים לאחר נפילתם של בני הקהילה, סא"ל ספי שאומן וסגן אוריה בר-שלום הי"ד, במלחמת לבנון הראשונה (של"ג 1982), פנו אלי שתי המשפחות השכולות. הן הציעו להנציח את הבנים על ידי הקמת אתר הנצחה בצמוד לבית הכנסת כדי שייראה ויזכר לדורות. באותה תקופה שימשתי כ"מודיע נפגעים" מטעם צה"ל והיה לי קשר ישיר עם היחידה להנצחת החייל במשרד הביטחון. פנינו גם למשרד הפנים כדי שייסיע במימון הפרויקט. לאחר דין ודברים התקציב אושר וקיבלנו חלק מן העלות לבניית האתר. עוד בטרם קבלת האישור מצאנו אדריכל נח, איגל יוסף זליגמן ז"ל, שהיה מקורב למשפחת בר-שלום. הוא התנדב לבצע את עבודת התכנון ללא כל תמורה. בין האלמנטים שכלל האדריכל באתר - מלבד שמות הנופלים בני הקהילה - היה קיר מאבני ירושלים ובצדו המזרחי האות ש' (מסמלת "שדי"). כמו כן הוסף וכלל את עמוד הדגלים ואת האבוקה, אותה אנו מודליקים מדי שנה בליל יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל. עם השלמת בנייתו של האתר "הפעלנו" גם את עיריית גבעתיים ובעזרתו של מר שלומי ז"ל, שהיה באותה עת מנהל מחלקת גנים ונוף, הבאנו מרמת הגולן

טקס הזיכרון באגודת בית הכנסת לזכרם של: אלכסנדר יואל ז"ל, הרב אברהם פרייזר ז"ל, רב"ט אילן מנס ז"ל, סא"ל חיים יוסף שאומן ז"ל, סגן אוריה בר-שלום ז"ל וסמל יעקב צור סינגר ז"ל.

הצדקה. החברים שהתנדבו להחליפם הם עמרים סבן, ישראל לקס ואליהו ארנפלד (ארני). לקראת כניסתם לתפקיד, הם העלו מספר רעיונות על מנת שהפעילות של קופת הצדקה תעבור לקדמת הבמה. תוך כך תשתף חלק גדול יותר מהקהילה, הן מקרב הדור הצעיר והן מקרב כלל החברים בהגדלת המודעות לפעילות המתבצעת. של פעילות הקופה באופן שתוכל למלא את יעדיה באופן המיטבי.

יהודה תשובה

בצנעה לאורך כל השנה. נדרשים לה כוחות, בעיקר להתמודדות בין הצרכים ההולכים וגדלים לבין המשאבים המצומצמים. בשנים האחרונות עמלו חברינו אברהם אשר וחיים זר-כבוד (שהחליף את מנחם אילן) במפעל זה, וכמובן חברנו שמעון שטרסברג. שמעון, שבימים אלה הגיע לגבורות, במשך בתפקיד גבאי צדקה במשך שנים. כיום הוא ממשיך לתרום מזמנו לטובת הפעילות. אברהם וחיים ביקשו לסיים את תפקידם בקופת

חילופי משמרות בקופת הצדקה

מזכות הצדקה היא אבן יסוד ביהדות. קהילתנו "בחלקת האלוקים הקטנה שלה" מנסה לעזור לחברים באמצעות קופת הצדקה של בית הכנסת. על איסוף כספי התרומות וחלוקתם עמלים גבאי הצדקה המתנדבים. העיסוק בנושא אינו פשוט. הציבור נחשף לפעילות בעיקר ב"מבצעי התרומה" שעורכים הגבאים במהלך יום הכיפורים ולקראת חג הפסח במסגרת "קמחא דפסחא". שאר הפעילות מתקיימת כמעט

70 שנה
לבית ספר

אמונים גבעתיים
נוס בוגרים

כמו כן מתבקשים הבוגרים להפיץ את דבר האירוע בין חבריהם שלמדו איתם במחזור. כל סיוע יתקבל בברכה.

טלפון להתקשרות: 08-6513969
אימייל: emumim.kenes@gmail.com
מיקוד הפקודת בע"מ או באתר www.emumim.org.il

השנים שינה את שמו ל"אמונים". תולדותיו נוגעים לסיפור חיי גבעתיים וליספורם של בני הצינות הדתית בעיר. עיריית גבעתיים מסייעת לארגון האירוע בהרבה רצון טוב, עם זאת המארגנים פנו גם לבוגרים שהם בעלי עסקים, חברות וארגונים שיש באפשרותם להציע חסויות ותמיכה בעלויות.

ב-12 ביוני הקרוב, יתקיים בע"ה בפארק גבעתיים אירוע חגיגי לציון 70 שנה לבית הספר הממלכתי-דתי "אמונים", בו למדו כמעט כל ילדי קהילתנו. לכנס הזמנו אלפי הבוגרים ובני משפחותיהם. בועדה המארגנת - צבי מינצר, בוגר מחזור ג' (1944-1950); איתן הגיללי, מנהל ביה"ס כיום; חבו כהן-כוכב המנהלת לשעבר; ביקשתי מהרב לאשר יפה גולדשטיין והבוגרים אליעזר קלינגמן ולאור רותבלט. עם הקמתו נקרא "ב"ס המזרחי" ועם

על אף הכול

מאיר ביר, 72

מאיר ביר, חבר קהילתנו קרוב לארבעים שנה, פרסם לאחרונה ספר ובו סיפור חייו - מילדותו במחנות הריכוז וההשמדה באירופה ועד הגעתו לארץ-ישראל. הספר מציב יד-ושם להוריו ולאחיו שנשפו בשואה, ולרעייתו המנוחה רחל ולמשפחתה. ויש לו גם ביקורת: "בארץ ובחר"ל כלל לא הבינו מה עבר עלינו בשואה".

בערב מרגש שהתקיים ב-6 בפברואר ב"בית הורים ע"ש המלכה יוליאנה" בהרצליה, הוצג הספר למשפחה ולידידים, וצוין יום הזיכרון העשירי לפטירת רחל ביר, רעייתו של מאיר ע"ה.

בערב נשאו דברים ד"ר פנחס בר-אפרת, חוקר שנת שירות יהודי הולנד, וכן מאיר ביר וילדיו - עפרה ויוסף. את הערב הנחה עורך הספר, חתנו יחזקאל חובב. העיצוב הוא של הנכדה טל חובב.

את הספר ניתן להשיג אצל מאיר ביר. יא.

שלושה דורות. משפחת ביר בהרכב מלא. ניצחון על השואה

"קמנו ונתעורר" הוא סיפור חייו, כותב מאיר ביר. "כאשר אני כותב שורות אלו הולכים ומתמעטים הניצולים ששרדו את השואה, ואני חש שאירועים אלה, שטלטלו את משפחתי ואותי, והשפיעו כה רבות על חיי, אסור להם שיימחקו מזיכרוננו. אני העד האחרון שנותר".

"זכיתי להינצל ולעלות ארצה ולסייע בהקמת המדינה, לגדל שלושה דורות בארץ-ישראל ולראות צאצאים ההולכים בדרכי אבות. הספר מסמל גם את הניצחון ואת המשכיות: למרות הרדיפות והקשיים שעברתי - זכיתי להקים בארץ משפחה ולגדל ילדים, נכדים וננינים".

הספר אכן מציב יד למשפחה היהודית גדולה מהולנד שהושמדה. המחבר מתמקד במיוחד בהוריו שנשפו באושוויץ, במותו של אחיו יוסף, שהיה עמו בברגן-בלזן, ובתיאור השנים

רחל ז'ל בנערותה

יובל אורון

"יפת התואר והמראה"

שפחת ביר ציינה לאחרונה מלאת עשור למותה של רחל ע"ה. באירוע לזכרה השתלב אירוע נוסף והוא - צאתו לאור של ספר זיכרונות בשם "קמנו ונתעורר" שכתב חברנו מאיר ביר, אבי המשפחה. בספר זה מוקדש פרק לרחל ז'ל ולמשפחתה.

רוצה אני לספר לחברי הקהילה כמה דברים שנודעו לי מתוך הספר על חברתי רחל ביר. היא נולדה בצ'כוסלובקיה בשנת תרצ"ה (1935) ונקרא שמה רבקה רחל לבית בנדל. סמוך מאוד להולדתה עלתה המשפחה - היא וארבעת אחיה - לארץ ישראל. הייתה זו משפחה חסידיית-צינית שלקחה חלק בבניין הארץ ובמלחמה על עצמאות ישראל. רחל גדלה בבית של חסידות וחסד. היא התחנכה בזרם החינוך של "המורח" ועם גמור חוק לימודיה שירתה בנח"ל, בגרעין "גאולים" של בני עקיבא בקיבוץ עין הנצי"ב. שם, בקיבוץ, הכירה את מאיר ביר, "עולה חדש" מהולנד. הם נישאו בשנת תשט"ז (1956).

חברותי עם רחל נרקמה בבית הכנסת שלנו. במשך שנים ישבנו זו ליד זו ובין גברא לגברא חלקנו את מאורעות השבוע. הפרידה מרחל הייתה ארוכה וכואבת, לה ולכל אוהביה. קשה היה לראות את האשה "יפת התואר ויפת המראה" הולכת ודועכת בגלל מחלה סופנית אכזרית, אשר גם הרפואה וגם האהבה והמסירות - קצרה ידם מהושיע. אכזר את רחל, שופעת יופי פינימי וחיצוני ומרעיפה טוב על ביתה ועל כל הסובב אותה. יהי זכרה ברוך.

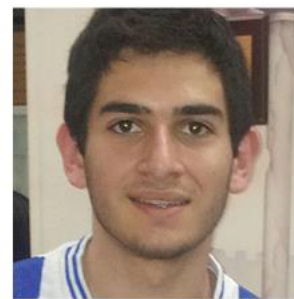
בשירות העם והמדינה

כעשרים מצעירי הקהילה נמצאים כיום בגיל שירות. מה הם עושים? כמה מתוכם סיפרו לנו מעט על עצמם ועל חוויותיהם

- איילת סקסטין ורוזי פינקלשטיין -

ארנפלד נדב

תורם שנת שירות בבית אלעזר - בית ילד שהוא פנימיה לילדים ונוער בסיכון. הוא החליט להתנדב במקום לפני הלימודים במכינה והשירות הצבאי משום שיש שם

ארנפלד נדב

צורך במדריכים בנים שיהיו דמות גברית. נדב אחראי על כ-20 נערים מכיתה ח' עד י' ומשמש כעין "הורה" הולך לאסיפות הורים, לוקח לרופא, מנסה להנך ולהציב גבולות. החוויה המשמעותית שלו היא הרגעים הקטנים של חיי היום-יום - חניך שהשתפר במשהו, ילד שגדל בסביבה מתעלמת ולפתע נפתח ומשתלב בחברה, נער שלומד לשלוט בכעסים. מרוצה לשרת במקום שמקדם את הילדים ונותן להם כלים לחיים.

גולדפרב יועד

לומד בישיבת ההסדר ירוחם, שיעור ה'. הוא בחר בישיבה זו כי הזהדה עם רוח המקום, שיש בו חיבור בין עולמות שונים, ומרוצה מבחירתו. בצבא שירת במודיעין שדה. עשה הכשרה בבסיס סיירים, אח"כ שירות מבצעי וקורס מ"כים, שבעקבותיו האריך את שירותו הפעיל בשמונה חודשים. כמפקד היה רוב הזמן במבצעים, חוץ מחודש אחד כמפקד טירונות 02. החודש בטירונות הותיר עליו רושם מיוחד, כי נתקל שם בחיילים שאלצו להתגבר על קשיים גדולים כדי להישאר בצבא וזאת חש שעזר להם להיקלט למרות הקשיים.

גולדשטיין עוז

משרת בחיל החינוך כמפקד שוחרים בשלוחת הפנימייה הצבאית שבאריאל. עוז משמש מפקד ו"הורה" לנערים בגיל

15, כעין "אב" וחבר לילדים שזקוקים לו בכל שעות היום (מסדרים צבאיים, שיעורי חינוך ותגבורים, עבודה מול מנחת הכיתה בנושאים חינוכיים, שיחות וייעוץ). עוז חש בטוטאליות ובאחריות המאפיינות את התפקיד, המאפשר לו גם לבטא את אהבתו לילדים ולתחום החינוך. הוא מאוד שמח ומסופק ומרגיש שהוא תורם ומקבל בתמורה המון אהבה ואהבה מהילדים. חוויה אחת שלא תשכח מליבו: עזרה לילד שהיה צריך לגייס עבורו כסף כדי להוציא עם שאר הכיתה לטיול שנת; "השמחה שלו וההצלחה הייתה שווה הכל". זלמלת הילדים בלימודים, האהבה לזולת והרצון לעזור הם הקו המנחה את עוז בתפקידו.

יפה שני

בת שרות בכפר הנוער "נווה מיכאל", שם היא מדריכה בפנימייה לילדים ונוער בסיכון, שרובם הוצאו מבתייהם בצו משפטי. התפקיד מאתגר ואינטנסיבי. היא בתפקיד של כעין אחות גדולה, מורה ומטפלת גם יחד. התפקיד כולל: עזרה בהכנת שיעורי בית, הכנת ארוחות, השכמה, משחק חופשי. שני שואבת תחושת משמעות רבה מכך שסומכים עליה ומעריכים אותה ובנוסף לכך לזמנת להעריך ולהכיר תודה על מה שיש לה בחייה.

גולדשטיין עוז

כחן ליאל

לומד זו השנה השנייה במכינה קדם צבאית בני דוד בעלי שמטרתה לגדל אנשי אמונה בעולם המעשה. ליאל מתעתד להתגייס לשירות מלא, הוא סבור שהמכינה מאוד מנגדת ומכינה אותו היטב לקראת הגיוס, וכדי לא דחות את הגיוס לשם כך. ליאל מתאר מפגש "עם משהו גדול ועוצמתי

מהצד התורני והאמוני", שחזק בו את אהבת הארץ והעם והוא רואה אידאל בהשפעה על המדינה מתוך התורה.

כהן עומר

לומד במכינת בני דוד בעלי מאז חודש אלול האחרון ומתכנן להיות שם כשנה וחצי או שנתיים. לפי שעה אינו יודע לאן יתגייס. הוא בחר במכינה בעלי כי שם יש הרבה תחומי לימוד שונים הכוללים גמרא, אמונה והלכה. חשוב לו גם היחס האישי של הרבנים ופעילויות מחוץ ללימוד עצמו. הוא חש שהשהות במכינה מפתחת את האישיות והידע הכללי ואף את היחס לתורה והוא אוהב את כל המכלול.

גולדשטיין עוז

מידן אילה

עושה שירות לאומי במשרד ראש הממשלה, שנה ראשונה מתוך שנתיים (במסגרת זו שנתיים שירות הן חובה). בחרה במסלול זה כי רצתה לעסוק בענייני מודיעין ובתכנים הדומים לצבא, אך במסגרת השירות הלאומי. היא נהנית ומרגישה שלמדה הרבה מבחינה מקצועית ומבחינה חברתית והכירה אנשים מיוחדים ומעניינים. כמו כן השירות גורם לה להעריך מאוד את המדינה ולהבין כמה היא חשובה וכמה עבודה מושקעת כדי לשמור על בטחוננו ועל המצב שבו אנחנו חיים.

סקסטין הדר

לומד פזיקה והנדסת חשמל באוניברסיטת תל אביב בתוכנית עתודה למצטיינים "פסגות", שנה ג'. במסגרת מיוחדת זו ניתן לבוגרי התוכנית לבחור את התפקיד שבו ישרתו ובחודשי הקיץ הם לומדים להכיר

המשך בעמ' 10 <<

מנות לוותיקי הקהילה

צ'ירי הקהילה ארגנו בפורים, לראשונה, משלוח מנות מיוחד לוותיקים. מספרת מיכל נוי, מייזימו וממארגני המבצע: "כוחו של עם ישראל באחדותו. כך עשינו אנו, ב'עולם' הקטן שלנו. קבענו לעצמנו שתי מטרות: האחת - לשמור אנשים מבוגרים שאין להם נכדים בקהילה. השנייה - לאפשר היכרות וחידור בין ותיקי הקהילה וצעירים. רצינו ליצור מצב שכאשר ילדינו יכנסו לבית

בשירות המדינה/המשק מעמי' 10 <

מקורב את המערכת הצבאית ואת התפקידים. חוויית הסיוע בבסיסים הצבאיים של חילות שונים מאוד מרתקת. עומס הלימודים גדול ונדרשים ציונים גבוהים, אך הדר מצליח לשלב תוך כדי כך לימוד גמור באופן קבוע.

עוזיאל דנית
בשירות לאומי בנווה יהודה, נס ציונה, במשפחתו לילדים שהוצאו מבתייהם על ידי צו משפטי. היא אחראית לקבל אותם מבית הספר, לפקח ולסייע בעת מושק, ארוחות, מקלחות והכנת שיעורי בית. תפקידה הוא גם לשוחח, לעזור ולהקשיב, כמו אחות גדולה. "לי מספרים הכל כי אני לא אמא ולא ילדה. ההתייחסות שלי אישית והרגשת התרומה מאוד גדולה. סומכים עליי ומעניקים לי חום וקירבה בחורה", אומרת דנית.

פרישטיק אלחי
לומד בישיבת ההסדר "כרמיאל" בכרמיאל ולפי שעה ממתלבט בין תכנית ההסדר לבין שירות צבאי מלא. החיים התורניים מאוד חשובים לו כי, לתחושתו, הם תורמים מאוד לנפש ולבירור האמונה. הוא לומד 3 סדרי גמרא ביום בחברותא, מסכתות שונות, וכן לימודי אמונה. בעיניו, הידע התורני הוא עבור עם ישראל, ולא למען הידע האיש, וחובה על כל אחד ללמוד תורה.

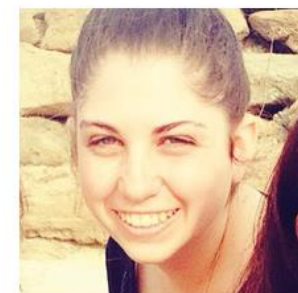
פרנקל יעקב

הכנסת הם יראו פנים מבוגרות-מוכרות ומחייכות. לכן, ארגנו בצורה לא פורמאלית כ-30 משפחות שיש להן ילדים קטנים. נכד, הכנו רשימה של כ-50 זוגות או בודדים, חברי הקהילה. זמן קצר לפני החג יצאנו לדרך. לא הודענו מראש, כי רצינו להפתיע. במהלך החג חילקו ה"צעירים" את משלוחי המנות. מאור הפנים והשמחה של ותיקי הקהילה העניקו למשפחות הצעירות תחושה טובה וחשובה. זכינו שנתקיימה בנו מהותה של המצווה - הגדלת האהבה והקירבה בין איש לרעהו וחיוך השורות.

פרנקל יעקב
קצין ניווט וסיוע בביה"ס להכשרה של סירות גולני. מוביל תחום ניווט במסלול. התחום דורש יכולת תכנונית גבוהה, מול גורמים רבים ויכולת לפתח הבנה של כל גורם עד לדקויות. יעקב מאוד מרוצה מהתפקיד שתחושת האחריות בו היא רבה, והוא כולל המון עשייה ואפשרות להתפתח. התפקיד גם העשיר את הידע שלו בארץ. המפגש עם הבית והמשפחה בסופי השבוע מטעין אותו בכוחות גוף ונפש.

קוטנר אור
משרתת בצבא מזה שנה 4-1 חודשים. היא משמשת מדריכת שריון במחנה גוליס, שם היא מאמנת מילואימניקים. התפקיד מוצא חן בעיניה והיא רצתה בו כי הוא נראה לה מאתגר, מעניין וחשוב. במסגרת השירות למדה להסתדר עם אנשים שונים ממנה, לחיות מחוץ לבית ויותר מכול - שאין דבר העומד בפני הרצון! החוויה שנחרתה בזכרונה במיוחד לקוחה מן ההוי הצבאי: לילה לבן לניקיונות לפני פסח במהלך קורס המדריכות, שנערך לצלילי מוסיקה, בשילוב ריקודים, והכול תוך כדי מדידת זמנים! הייתה גם ארוחת בוקר מפנקת כפרס על העבודה הקשה...

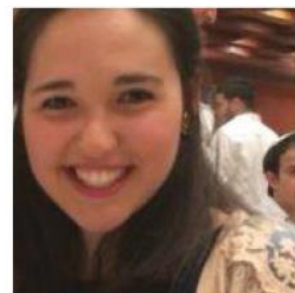
רוטנברג תמר
משמשת זו שנה שנייה כמדריכה במסגרת

רוטנברג תמר

שירות לאומי בבית אלעזריקי בנתניה. רוב הצוות החינוכי בפנימיה מורכב מבנות שירות או בני שירות ולא ממדריכים בשכר. היא מדריכה את קבוצת יא"ב המונה 12 נערים, שרובם מתקשים במסגרת הלימודית, ועוזרת להם בהכנה לבית הספר, בשיעורי הבית ובסידור החדר. תמר מעריכה מאוד את התחרות בין החניכים ואת המדיניות והתמיכה שהם מפגינים, משום שאין זו התנהגות מובנת מאליה כאשר נערים שלכל אחד סיפור חיים קשה ורצונות משלו חיים יחד.

שורמן ספיר
משרתת בחיל המודיעין מזה שנה 4-1 חודשים. כבחורה דתיה התלבטה רבות בין שירות צבאי לשירות לאומי. תמיד חשבה שתלך לצבא אך ברגע האמת היו התלבטויות כי יש הרבה אופציות מעניינות בשירות לאומי. לבסוף החליטה לקחת סיכון והיא אינה מתחרטת לרגע, כי זכתה בחוויית חיה. "כל יום ללבוש מדים ולשרת את המדינה זה הכי מדהים", היא אומרת. היא מרגישה שהיא תורמת הרבה ומצטרפת לכל על יום שחולף ומקרב את סיום השירות. היא התגייסה ביום פתיחת מבצע עמוד ענן וחווה טירונות מרובת אזהרות בכסיס בדרום הארץ. החוויה המרגשת ביותר בשבילה הייתה טקס סיום הטירונות וההשבעה בנוכחות כל בני המשפחה.

דנית עוזיאל

מבצע פורים

ראש העיר רן קוניק ומשנהו מושיק גולדשטיין בקרקאת המגילה לצידים גדי פרישטיק ורחאל וטרמן.

שירת הים - פסטיבל מסורת/ מיכל פרישטיק

מתוך "אנשים סגולים" ומנין נשים

מעולים אודות היקלטותם בארץ. חלקם מצחקים מאוד, חלקם מעצבים מאוד. שם ההצגה מסמל את חלומה של אחת הדמויות בהצגה - שינחתו בארץ מהחלל החיצון דמויות בצבע סגול. הללו יסיטו את תשומת לב הבריות מהדמויות השחורות של בני העדה (בדומה למערכון הידוע של אריק אינשטיין).

הקשר בין הפסטיבל לבין תיאטרון השחק נוצר על ידי מושיק גולדשטיין, המשנה לראש העיר, שהצהיר לפני כשנה על הפסטיבל ועל תיאטרון גבעתיים כ"תיאטרון הבית" של תיאטרון השחק. מבחינת קבוצת התיאטרון זהו דבר דרמטי המוסיף מוניטין ומעניק הזדמנות אמיתית לפרויקט חשוב זה.

העולם והאדמה בידי האדם, שנצטווה "לעבדה ולשמרה" עוד מימי האדם הראשון. אהבתי לעמוד בתוך, מוקפת בהמון אנשי ה"זבל", המסודרים בקפידה שורות שורות, ולהרהר במשמעות העניין. וללא קשר לתערוכה, מומלץ לבקר ולסייר ברחבי הפארק, לצפות בנוף מסככת התצפית, ואף ללגום קפה בבית הקפה שליד האגם המלאכותי. לחובבי המיחזור: בפארק יש דוגמאות רבות לשימוש בחומרים ממחזרים לבניית המקום ואבזריו. מומלץ לבקר עם הילדים כולל ביקור במרכז המבקרים.

צלום: עדינה דורי

ולסלסולים האופייניים שלו. שיריו המטלטלים ביותר הם השירים האישיים, שאותם כתב בעצמו, החושפים טפח מחייו וחיי משפחתו. אירוע אחר, הנוגע במיוחד לקהילתנו, היה הקרנת הסרט "בת הרב", אותו בימה רחלי וסרמן, בתו של הרב אברהם וסרמן. הסרט עטור הפרסים מגולל את הקשיים המיוחדים של בנות רבנים מובילים, שאינן הולכות במדויק בתלם המצופה מהן. הסרט עובר בשוטים קצרים על צמתים מרכזיים בשיח של הבנות עם אבותיהן הרבנים (הדמות הבולטת והמסקרנת היא בתו של הרב שלמה אבינר). הצופה יכול להזדהות הן עם קשיי הבנות והן עם התלבטות האבות. הסרט מאוזן, מכובד ומכבד, מרגש ונוגע ללב. כדי ליצור סרט שכזה דרושה אורירה של פתיחות, מקצוענות וגם אומץ. לרחלי יש את כל זה.

לפסטיבל גם פן חברתי חשוב: הוא משמש כ"תיאטרון הבית" לקבוצת תיאטרון השחק (ע"ש אמנון ליפקין-שחק ז"ל). מדובר בקבוצת בני נוער, בעיקר מהעדה האתיופית, החברים בתנועת "בני עקיבא". חברי הקבוצה הקימו תיאטרון ייחודי ובמסגרתו הם מעלים הצגה בשם "אנשים סגולים". בהצגה קטעים

פסטיבל "שירת הים" בתיאטרון גבעתיים הפך כבר למסורת של ממש. זו השנה השביעית שהמדור למורשת ישראל בעיריית גבעתיים מקיים אותו בחול המועד פסח. זהו פרק זמן משמעותי דיו כדי לקבוע שמדובר באירוע מתמשך וקבוע ברמה הארצית. ישר כוח מיוחד לחברנו מושיק גולדשטיין, העמל על האירוע במשך חודשים, כשלצידו מנהל את הדברים בפועל אביחי ירום, שגם הוא גדל בקהילה. אביחי קיבל בפתיתת הפסטיבל מראש העיר, רן קוניק, את פרס העובד המצטיין.

אירועי הפסטיבל מכוונים הן לציבור הדתי והן לציבור המסורתי, או לפחות כזה המתעניין ביהדות. בהתאם לכך, האירועים נעים על ממשקים שונים בתפר שבין אמנות עכשווית ואמירה יהודית. השנה הופיעו בהופעות המרכזיות נגן הקליינט חנן בר-סלע (כליזמר ידוע), שאירח את האחים החרדיים גת מ"כוכב נולד" שהרשימו בהופעתם, גם בשירי סיימון וגרפונקל, ואת ג'ימי לוי (זמר נשמה מהאיים הקריביים ששר גם שירים בעברית ואידיש). הופעה מרגשת הייתה גם לזמר עמיר בניון. אי אפשר להישאר אדישים לעוצמות הקול, לחיתוך הדיבור

ב"פינת תרבות" נשמח לפרסם המלצות או תיאורים של ספרים, הצגות, שיעורים, מופעים, תערוכות, סרטים ושאר יצירות תרבות שהותירו עליכם רושם מיוחד.

עדינה דורי, אשתו של עזרא, יועצת חינוכית בתיכון באור-יהודה, חברת קהילה מעל 15 שנים

תערוכה "אנשי הזבל"

האמן הגרמני HA Schult פארק אריאל שרון

- עדינה דורי -

פארק שרון, או בשמו העממי "חירייה", שינה את פניו והפך לאתר המושך מבקרים. הנושא המרכזי המוצג בו הוא המיחזור. במהלך חודש אפריל הוצגה בפארק תערוכת "אנשי הזבל" של האמן הגרמני HA Schult. מדובר במיצא הכולל פסלים בגודל טבעי, העשויים מפחיות מעוכות, פסולת אלקטרונית ואשפה אחרת. התערוכה משדרת ביקורת נגד התרבות הצרכנית. מאז 1996 היא מוצגת באתרים מפורסמים בעולם כגון החומה הגדולה בסין; מול הפירמידה בגיזה במצרים; על הר מאטרהורן ועוד. בפארק שרון הוצגו הפסלים בנקודה אסטרטגית המשקיפה על הנוף האורבני של גוש דן. התערוכה משכה אותי בשל הקישור שהיא עושה בין אנשים לבין זבל. ידוע הביטוי הלא מחמיא "זבל של אנשים", וניתן להבין זאת כתרתי משמע. בתערוכה האמן נותן לביטוי משמעות ויואלית, המתריסה נגד השחתת